

Zalm

Vendrik een even goed GroenLinks-congres heeft gehad.

De **voorzitter**: Mevrouw Kant wil een aanvullende vraag stellen.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. De minister van Financiën zegt in navolging van de heer Cruiff: "Ieder voordeel heeft z'n nadeel." Daarbij gaat het erom dat het dit jaar met de koopkracht wel zal meevallen. Wel, er is van voordeel in ieder geval geen sprake voor mensen met lagere inkomens, want die ondervinden vooral het nadeel van de beleidsmaatregelen van dit kabinet. Na alle debatten die wij verleden jaar gevoerd hebben over hoe zwaar chronisch zieken en gehandicapten en mensen met lagere inkomens in hun koopkracht getroffen zijn, kan de minister blijkbaar niet de garantie geven dat deze mensen niet nog een keer door het kabinet gepakt zullen worden. Die garantie durf hij blijkbaar niet te geven.

Minister **Zalm**: Ik ben geen stofzuigerverkoper.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Dit is geen antwoord op mijn vraag en ik vind het ook bijzonder storend dat de minister niet ingaat op mijn vraag of hij het acceptabel vindt dat de groepen die dit kabinet al zwaar getroffen heeft, dus de mensen met de laagste inkomens en zeker de mensen die ook nog te kampen hebben met een chronische ziekte, nog eens koopkracht zouden moeten inleveren.

Minister **Zalm**: Ik sta hier niet om garanties te geven. Het enige wat ik zeker weet, is dat er door de ontwikkeling van de wisselkoersen een goede kans is dat de inflatie lager uitvalt. Dit komt iedereen ten goede, ook de minima en de chronisch zieken. Dit is het enige wat ik er op dit moment van kan zeggen. Verder gaan wij de cijfers eens rustig bekijken en de begroting voor 2004 en 2005 opnieuw opmaken. Nog deze maand zal ik de cijfers over 2003 aan de Kamer voorleggen, vóór 1 juni kunnen wij de effecten voor 2004 bespreken en op prinsjesdag zal ik hier bij leven en welzijn met een koffer staan die het beleid voor 2005 bevat.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter. Het was een enige

kwinkslag van de heer De Nerée, maar ik zou toch graag een antwoord horen op de vraag waarom het gaat. De minister van Sociale Zaken heeft aangegeven dat het een urgente kwestie is dat de sociale grens van het kabinetsbeleid in zicht is. Ik zou wel willen weten welk standpunt de CDA-fractie inneemt. Vindt zij dat er opnieuw bezuinigd kan worden ten koste van de mensen met de smalste beurs of zegt zij "nee" tegen minister Zalm?

De heer **De Nerée tot Babberich** (CDA): Er wordt nu weer paniek gezaaid, voorzitter. Laten wij rustig afwachten. Ik heb goed geluisterd naar de minister van Financiën, die heeft gezegd dat het kabinet de cijfers eerst eens goed zal bekijken. Hij heeft daarnaast aangekondigd dat hij nog vóór 1 maart de cijfers over 2003 en vóór 1 juni die over 2004 zal presenteren. Het kabinet zal zich erover buigen, dus ook de ministers Zalm en De Geus. Wij zullen zien wat eruit voortkomt.

Vragen van het lid De Nerée tot Babberich aan de staatssecretaris van Financiën over **woonwagengebwoners in Maastricht die maar 3% belasting zouden betalen**.

De heer **De Nerée tot Babberich** (CDA): Voorzitter. Mijn vragen gaan over bewoners van De Vinkenslag in Maastricht. Mijn fractie is geschrokken van een artikel in de Telegraaf over het bijzondere belastingtarief dat deze bewoners zouden genieten. Verder schijnt een van deze bewoners namens hen zaken te doen met de belastingdienst. Ik neem aan dat de staatssecretaris dit artikel gelezen heeft, want op zijn website had hij op vrijdag al aangekondigd dat er een artikel over zou verschijnen.

Mijn fractie wil graag weten of de belastingdienst inderdaad een dergelijke afspraak heeft gemaakt. En zo ja, is deze afspraak dan gemaakt met instemming van het ministerie van Financiën? En vanaf welke datum zou deze dan gelden?

Is deze regeling op de wet gebaseerd? En zo ja, op welke wet?

Wat vindt de staatssecretaris ervan dat groepen in deze samenleving die zich op de een of andere manier afschermen, beloond worden met

een speciale behandeling? Naar onze mening kan het toch niet zo zijn dat sommige groepen of individuen zelf bepalen hoeveel belasting zij betalen?

Is er met andere, vergelijkbare groepen eenzelfde regeling getroffen? En zo ja, sinds wanneer? En zijn deze dan inmiddels ook opgezegd, zoals de regeling in Maastricht?

Het artikel in de Telegraaf heeft alleen betrekking op de inkomstenbelasting. Ik vraag me af of er ook een regeling is getroffen voor de btw. Of wordt die gewoon niet afgedragen?

Hoe denkt de staatssecretaris dit soort zaken voortaan te kunnen voorkomen?

Staatssecretaris **Wijn**: Mijnheer de voorzitter. Ook ik heb het artikel in de Telegraaf gelezen. Ik vind het een buitengewoon onverkwikkelijke gang van zaken. Laat ik meteen volstrekt duidelijk zijn over de kwalificatie die ik geef aan dit soort afspraken: het deugt niet, het kan niet en het hoort niet. Ik moet u zeggen dat ik niet eens een poging ga doen om aan gewone nette belastingbetalers uit te leggen, waarom mensen die in het woonwagencamp Vinkenslag wonen in de gelegenheid zijn gesteld om 3% inkomstenbelasting over hun omzet te betalen. Het gaat tegen de regels in. Het zijn overigens afspraken die al langer bestaan. Ik neem natuurlijk alle verantwoordelijkheid voor zaken die voor mijn tijd zijn gebeurd, maar dit deugt niet. Ik wil daar absoluut niet omheen draaien.

De heer De Nerée tot Babberich vraagt hoe dit gebeurd kan zijn. Sinds 1997 is er een kader voor vaststellingsovereenkomsten, waarin in elk geval staat dat dit soort afspraken niet mogen omdat zij in strijd zijn met de wet. De wet is voor iedere Nederlander gelijk. Dat betekent dat deze mensen gewoon belasting moeten betalen, zoals alle andere Nederlanders dat ook doen.

De heer De Nerée heeft gevraagd of dit in andere woonwagencampen ook voorkomt. Tot nu toe is dat niet gebleken. Wij hebben geïventariseerd of dit elders ook speelt. Men weet dat de belastingdienst decentraal is georganiseerd en dat belastinginspecteurs autonomie hebben. Mocht er meer boven water komen over woonwagencampen, dan zal ik de Kamer daarvan op de

Wijn

hoogte stellen. Dit is echter wat wij tot nu toe boven water hebben kunnen halen.

Hoe zorg ik ervoor dat dit in de toekomst niet weer voorkomt? Ik zal nog deze week een brief doen uitgaan naar alle belastingregio's om te laten weten dat dit soort zaken niet kunnen. Ik zal nogmaals eraan herinneren dat dit soort afspraken niet kunnen. Vervolgens zal ik laten uitzoeken in hoeverre individuele ambtenaren in het kader van het ambtenarenrecht iets te verwijten valt. Ik zal dit dus in disciplinaire zin verder laten uitzoeken.

Wat de gang van zaken in Maastricht betreft is het grote probleem waarmee individuele medewerkers van de belastingdienst geconfronteerd kunnen worden, dat van fysieke dreiging. Om het letterlijk te zeggen: we slaan je deze omgeving uit. Ik zeg dit niet om het goed te praten, maar om de situatie aan te geven. Het is voor mensen in die omgeving ontzettend moeilijk opereren als er geen ondersteuning is door politie en andere overheidsinstanties. In die zin hulde aan burgemeester Leers die daar orde op zaken wil stellen. Hij staat op het standpunt dat de bewoners van dit woonwagencamp op een normale wijze behandeld moeten worden. Hij wil ervoor zorgen dat die vrijstaat daar niet langer kan bestaan. Dat is ook een steun in de rug van de medewerkers van de belastingdienst. Daarom moeten de bewoners vanaf 1 januari 2004 reguliere belasting betalen.

De heer **De Nerée tot Babberich** (CDA): Voorzitter. Ik heb niet gehoord of de regeling met instemming van het ministerie van Financiering is getroffen. Misschien heb ik het gemist.

Staatssecretaris Wijn zei dat vanaf 1997 dit soort overeenkomsten niet meer gesloten kunnen worden, voor zover het een overeenkomst is. Waarom is niet met ingang van 1 januari 1998 deze overeenkomst opgezegd, toen vanuit het ministerie werd gesteld dat het niet meer kon?

Ik heb geluisterd naar de opmerkingen van de staatssecretaris over regelingen voor andere vergelijkbare groepen. Ik wacht af wat de staatssecretaris boven water krijgt.

Ik had ook een vraag gesteld over de btw. Misschien weet de staatssecretaris nu niet het antwoord, maar

dan hoor ik graag schriftelijk hoe het in elkaar zit.

Staatssecretaris **Wijn**: Voorzitter. Die laatste vraag kan ik mondeling beantwoorden. Dan hoeft dat niet schriftelijk. Ik heb inmiddels inzage gehad in een, overigens niet gedateerde, versie van de vaststellingsovereenkomst die is gehanteerd. Daarin staat dat partijen afspreken dat de omzetbelasting wordt aangegeven en afgedragen volgens de bestaande wettelijke regels. Ik ben niet in de positie om met 100% zekerheid te kunnen beoordelen of dit is gebeurd. Dit was in ieder geval de intentie. Het vervelende is dat wij geen terugwerkende kracht kunnen laten gelden tot 1 januari 1998. Van de zijde van de belastingdienst zijn namelijk wel degelijk verwachtingen gewekt. Zelf vind ik het nogal onbillijk dat je je kunt baseren op een overeenkomst die tegen de wet ingaat en dat je je kunt beroepen op gewekt vertrouwen. Per 1 januari 2004 kan er geen enkele vorm van gewekt vertrouwen meer zijn en dan zal ook in het onderhavige geval het normale belastingregime gelden.

De vraag is gesteld of het ministerie heeft ingestemd met deze gang van zaken. Wij weten niet of hierover iets op het ministerie bekend was. Er zijn archiefkasten leeggehaald, men heeft mensen gebeld die niet meer op het ministerie werken om te vragen: wisten jullie hier iets van? Het antwoord was: nee, wij wisten hier niets van. Ik weet niet in hoeverre mijn voorgangers hiervan op de hoogte waren. Ik hoorde hierover pas eind vorige week. Voordat ik vorige week hoorde dat De Telegraaf dit artikel zou publiceren, was ik er zelf ook niet van op de hoogte.

Mevrouw **Dezentjé Hamming**: (VVD) Voorzitter. Ik ben blij dat de staatssecretaris de ernst van deze situatie onderkent, want wat is gebeurd, is natuurlijk buitengewoon schokkend. Als wij zo met elkaar omgaan, is sprake van een vorm van fiscaal terrorisme, waar we zo snel mogelijk vanaf moeten.

In aanmerking nemende dat waarschijnlijk gedurende tien jaar geen administratie- en bewaarplicht voor bewuste ondernemers is gesteld, vraag ik mij af wat de functie en de uitwerking van deze oude regeling is voor de belastingin-

gaangifte in de komende jaren. Zal men kunnen zeggen: deze post betreft nog het jaar 2000 of het jaar 1999? Wat denkt de staatssecretaris hieraan te doen?

Staatssecretaris **Wijn**: Voorzitter. Ik kan mij voorstellen dat deze complicaties zich voordoen. De individuele inspecteur zal de aanslag op een reguliere en ordentelijke wijze moeten opleggen. Zonder daarover mij nu hard uit te laten, kan ik mij voorstellen dat men op 1 januari 2004 op de ouderwetse manier de balans opmaakt. Op die manier krijg je een nieuwe start en vanaf dat moment doe je dan regulier zaken. Ik kan mij althans voorstellen dat men zich zo opstelt. Ik zie dus ook in dat de complicaties waarover mevrouw Dezentjé spreekt zich kunnen voordoen. De individuele inspecteur zal in individuele gevallen voor een oplossing moeten zorgen.

De heer **Van As** (LPF): Voorzitter. Ik begreep dat de heer De Nerée van de staatssecretaris wilde horen of er vergelijkbare gevallen bekend zijn. De staatssecretaris heeft gezegd dat hij dat niet helemaal weet. Ik stel voor uniforme richtlijnen naar de belastingsinspectie uit te laten gaan. Niemand heeft namelijk het recht om boven of naast de wet te leven, ook kampbewoners niet. Dat is punt één. Dan punt twee.

De uniforme richtlijnen zijn gebaseerd op de huidige belastingwetgeving. De staatssecretaris heeft gezegd dat eenieder zich daaraan heeft te houden. Daarom is mijn concrete vraag aan de staatssecretaris: bent u bereid om vanaf heden en met de peildatum 1 januari 2004 ervoor te zorgen dat iedereen zich aan dezelfde regels houdt en bent u bereid een schrijven te doen uitgaan met uniforme richtlijnen voor de belastinginspecties?

Staatssecretaris **Wijn**: Voorzitter. Die uniforme richtlijnen bestaan. Zij dateren uit 1997. Ik zal nog deze week een schrijven doen uitgaan waarin daarop nogmaals wordt gewezen en waarin wordt gezegd wat de praktijk is. Mijn politieke standpunt hier moet zeer helder zijn. Wat men in het onderhavige geval waarschijnlijk heeft gedacht is, dat men moest proberen in ieder geval wat geld op te halen. Daarom heeft men misschien gezegd: laten wij nagaan of wij op de een of andere

Wijn

manier tot overeenstemming kunnen komen; ook al kunnen wij dan maar 3% van de omzet in aanmerking nemen, dan hebben wij in ieder geval iets. Dit kan echter niet. Als individuele medewerkers van de belastingdienst worden geconfronteerd met bedreigingen of als zij op andere wijze de belasting niet kunnen opleggen dan wel niet in staat zijn de daadwerkelijke bedragen te vorderen, dan moeten zij niet gaan dealen. Dan moeten zij naar de dienstleiding gaan en zeggen: wij willen daar een aanslag opleggen of geld ophalen en dat lukt niet. Wat hier waarschijnlijk met goede bedoelingen gedacht is, is: wij halen in ieder geval wat op. Dat is niet het beleid. Iedereen moet op dezelfde manier belasting betalen.

De heer **Van As** (LPF): Wij lopen in dit geval toch niet met de pet in de hand? Daar lijkt het een beetje op.

Staatssecretaris **Wijn**: Zo is het.

De heer **Timmermans** (PvdA): Voorzitter. De staatssecretaris herinnert zich waarschijnlijk het geval rond de kippenpest dat in hetzelfde district speelde. De staatssecretaris zei toen ook: een individuele ambtenaar heeft dit gedaan; ik had er geen zicht op. Had hij naar aanleiding van die zaak niet de touwtjes strakker in handen moeten nemen? Hij had ervoor moeten zorgen dat hij nu niet opnieuw had moeten zeggen dat hij het niet wist en dat er een individuele ambtenaar aan het hobbyen was geslagen.

Staatssecretaris **Wijn**: Enige tijd geleden is gezegd: dit kan zo niet langer, wij gaan dit aanpassen, wij gaan dit normaliseren. Men heeft gepoogd het op 1 januari 2003 te laten ingaan, maar het is 1 januari 2004 geworden. Na de zaak rond de sofi-nummers bij de vogelpest heb ik de procedures fors veranderd en aangescherpt. Ik ga hier niet zeggen dat sprake is van een cultureel probleem binnen een belastinginspectie. Het feit dat het nu bovenkomt, heeft er vermoedelijk mee te maken dat men er achter komt dat het zo niet langer gaat. Het komt boven op het moment dat men het wil gaan normaliseren. Dat gaat nu gebeuren.

Vragen van het lid Smits aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de **vermeende tekorten die zich bij de AWBZ zouden voordoen en de mogelijke oorzaken daarvan**.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Voorzitter. Er schijnen nieuwe tegenvallers in de zorg te zijn. Het was een snelle mededeling van de minister gistermiddag, voornamelijk tegenover journalisten. Die snelle mededeling baart de PvdA veel zorgen. Ik weet nog hoe twee weken geleden de minister zei dat incontinentieluiers voor ouderen en rollators in het pakket blijven, althans voorlopig. Later zouden dit soort maatregelen mogelijk wel aan de orde komen. Is het twee weken later al zover? Van de minister hoor ik graag klip en klaar wat hij van plan is.

Zijn er tegenvallers bij de zorguitgaven en, zo ja, welke omvang hebben ze en waar zitten ze? Zijn ze het gevolg van het wegwerken van de wachtlijsten? Zo ja, is de minister het eens met de opvatting dat het goed is dat de wachtlijsten in de ouderenzorg worden weggewerkt? Zijn er andere oorzaken aan te geven? De allerbelangrijkste vraag is: welke gevolgen wil de minister eraan verbinden? Bereidt hij nieuwe bezuinigingen, nieuwe eigen bijdragen voor? Laat hij patiënten en zorginstellingen opdraaien voor de gevolgen van het beleid?

Minister **Hoogervorst**: Voorzitter. Ik had gisteren een algemeen overleg over preventiebeleid. Bij die gelegenheid zijn mij moties voorgelegd die geld kosten. Men vroeg mij om dat bij voorjaarsnota op te lossen. Daarop heb ik gezegd dat het mij stug leek dat dat mogelijk zou zijn. Ik had de eerste cijfers over 2003 binnengekregen en die voorspelden weinig goeds. Bij de voorjaarsnota zal ik geen extra geld te verdelen hebben, maar zal ik eerder veel te weinig geld hebben. De eerste cijfers over 2003 wijzen op een overschrijding van de uitgaven in vrijwel alle AWBZ-sectoren, de gehandicaptenzorg, de thuiszorg, de verpleging en verzorging, etc. De

goede kant van het nieuws is dat het mede te maken heeft met het terugdringen van wachtlijsten. Wij hebben kunnen zien dat ze aanmerkelijk zijn teruggedrongen. Dat hebben wij in postzegelberichtjes in de krant kunnen lezen; dat is ongeveer de aandacht die zulk nieuws op dit moment krijgt. De staatssecretaris en ik zullen de cijfers over 2003 in het Jaaroverzicht Zorg over dat jaar gaan verwerken. Dat overzicht wordt op 19 mei aangeboden aan de Tweede Kamer. Er wordt ook gekeken naar de gevolgen van deze overschrijdingen voor 2004 en latere jaren. Die zal ik presenteren bij de voorjaarsnota, die de Kamer medio juni zal bereiken. Op dat moment zal ik de Kamer duidelijk maken of ik nog, lopende het begrotingsjaar, maatregelen zal gaan nemen. Het is op dit moment veel te vroeg om daarover iets zinnigs te zeggen; ik denk ook niet dat de Kamer dat van mij had verwacht.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Voorzitter. Die veronderstelling is helemaal verkeerd. Mensen die afhankelijk zijn van zorg en goede voorzieningen zijn buitengewoon kwetsbaar. Vanaf begin 2004 hebben zij een reeks van maatregelen over zich heen gekregen, waaraan ik niet hoef te herinneren. Mensen die een eigen bijdrage in de thuiszorg betalen, weten nog steeds niet wat de nieuwe bijdragen zijn. Die kwetsbaarheid en die afhankelijkheid zitten mensen dwars. Wat lezen ze dan in de krant? Een minister die nieuwe tegenvallers in de zorg aankondigt. De minister vergroot het gevoel van onrust dat terecht bij de mensen leeft. Hij heeft mijn concrete vragen niet beantwoord. Ik ben ervan overtuigd dat hij wel cijfers heeft over wat de nieuwe tegenvallers in de zorg inhouden. Wacht maar af tot mei, zegt de minister. Als hij uitlatingen doet tegenover journalisten en zelfs in de Kamer over tegenvallers, kan hij dat niet zeggen. Ik wil hierover duidelijkheid! Wat is de stand van zaken? Om welke bedragen gaat het? De allerbelangrijkste toezegging die de minister kan doen, is: dit jaar geen nieuwe bezuinigingen. Als er wel nieuwe bezuinigingen komen, wil ik dat horen.

Minister **Hoogervorst**: Als de Kamer mij moties voorlegt waarvan ik absoluut zeker weet dat ik daaraan niet zal kunnen voldoen, omdat de